

ความสัมพันธ์ของการ์ตูนญี่ปุ่นแนวสืบสวนสอบสวนกับหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ The Relationship between Japanese Detective Comics and Principles of Forensic Science

วรินทร์ พรตองก่อ และ วรวัช วิชชวานิชย์
คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

Warantorn Phorndorngor and Woratouch Witchuwanich
Faculty of Forensic Science, Royal Police Cadet Academy

Received May 10, 2023 | Revised June 9, 2023 | Accepted June 16, 2023

บทความวิจัย (Research Article)

บทคัดย่อ

การ์ตูนญี่ปุ่นแนวสืบสวนสอบสวนเป็นสื่อที่นำหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ให้การสืบสวนสอบสวนในเรื่องมีความสมจริงและน่าเชื่อถือจนได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย แต่การอ้างอิงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ของสื่อได้ก่อให้เกิดผลกระทบหลายด้าน เช่น ด้านงานยุติธรรม ด้านการก่ออาชญากรรมเลียนแบบ การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ที่ปรากฏในสื่อว่ามีความสอดคล้องกับทฤษฎีหรือไม่ อย่างไร โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเลือกศึกษาในหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน จำนวน 100 เล่ม ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลบทสนทนาที่อ้างอิงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ใน 3 กลุ่มเนื้อหา ได้แก่ การพิสูจน์หลักฐาน การตรวจสถานที่เกิดเหตุ และนิติเวชศาสตร์ นำมาจัดกลุ่มและเรียบเรียงเป็นหลักการเพื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงใช้เป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านนิติวิทยาศาสตร์จำนวน 6 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า มีบทสนทนาที่เข้าเกณฑ์การเลือก 235 บทสนทนา เรียบเรียงเป็นหลักการได้ 155 หลักการ มีความสอดคล้องกับหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ 80 หลักการ คิดเป็นร้อยละ 51.61 ไม่สอดคล้อง 12 หลักการ คิดเป็นร้อยละ 7.74 และสอดคล้องบางส่วน 63 หลักการ คิดเป็นร้อยละ 40.65 จึงสรุปได้ว่าหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ในยอดนักสืบจิ๋ว โคนันไม่ได้สอดคล้องกับทฤษฎีทั้งหมด โดยหลักการที่สอดคล้องสามารถอ้างอิงหรือนำไปใช้ได้ทางปฏิบัติ ส่วนหลักการที่ไม่สอดคล้องและสอดคล้องบางส่วน เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ การแปลภาษา ตำราหรืองานวิจัยที่ผู้ประพันธ์ใช้อ้างอิง การปรับหลักการเพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการประพันธ์เรื่อง และการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ ดังนั้นผู้อ่านจึงควรใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์จากยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน

คำสำคัญ: การ์ตูนญี่ปุ่น, การสืบสวนสอบสวน, นิติวิทยาศาสตร์

Abstract

Japanese detective comics have employed forensic science principles to enhance the authenticity and credibility of their investigative narratives, thereby contributing to their wide-spread popularity. However, the influence of these references affects real-life domains such as the justice system and criminal emulation. This research aims to investigate and analyze the extent to which the portrayal of forensic science principles in Japanese detective comics aligns with real-life forensic science. Qualitative research methods, including documentary research and in-depth interviews, were utilized to gather and analyze data from 100 volumes of manga series Detective Conan. Conversations pertaining to forensic science were categorized into three primary fields: Criminalistics, Crime Scene Investigation, and Forensic Medicine. These discussions were thoroughly examined and compared with relevant theories. The collected data were then employed to formulate an interview guide for conducting in-depth interviews with six forensic science experts. The research findings revealed a total of 235 conversations that referenced forensic science. The researchers concluded that within the analyzed samples, there were 155 principles. Out of these, 80 principles (51.61 percent) depicted in the series were found to be consistent with real-life forensic science theories, while 12 principles (7.74 percent) portrayed in the series were inconsistent. Furthermore, 63 principles (40 percent) exhibited partial relevance to real-life contexts. In conclusion, the portrayal of forensic science principles in Detective Conan is not entirely congruent with real-life forensic science theories. While certain principles prove practical and accurate, others are only partially aligned or completely divergent. This discrepancy can be attributed to various factors, such as linguistic interpretation, referencing textbooks, or the contextual differences within forensic science of each country. Readers are advised to exercise discretion when learning forensic science from Detective Conan.

Keywords: Japanese Comics, Investigation, Forensic Science

บทนำ

ปัจจุบันนิติวิทยาศาสตร์มีบทบาทในกระบวนการยุติธรรมเป็นอย่างมาก เพราะมีการใช้หลักวิทยาศาสตร์ในการพิสูจน์หรือระบุตัวผู้กระทำความผิด อันได้รับการยอมรับว่ามีความเที่ยงตรง แม่นยำ ต่างจากพยานบุคคลซึ่งอาจหลงลืมหรือให้การเท็จได้ จึงเป็นเหตุให้หลักการทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นที่กล่าวถึงและได้รับความสนใจจากสังคม จนเริ่มมีการนำความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์ไปเผยแพร่ในหลายรูปแบบ ทั้งตำรา บทความ ข่าว หรือสารคดี นอกจากนี้นิติวิทยาศาสตร์ยังถูกสอดแทรกในสื่อต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนหรือการบังคับใช้กฎหมาย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมให้เนื้อหามีความสมจริงและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น อย่างเช่น ซีรีส์เรื่อง ซีเอสไอ: ไครม์ซีนอินเวสติเกชัน (CSI: Crime

Scene Investigation) วรรณกรรมเรื่องเชอร์ล็อก โฮล์มส์ และการตูนเรื่องยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ก็ล้วนแต่ใช้หลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ในการระบุตัวผู้กระทำความผิดทั้งสิ้น

ทั้งนี้ ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา สื่อแนวสืบสวนสอบสวนสามารถเข้าถึงผู้คนได้อย่างกว้างขวางและได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ดังตัวอย่างของซีรีส์ เรื่อง ซีเอสไอ: โครมซันอินเวสติเกชัน ที่เคยครองตำแหน่งซีรีส์ที่มีผู้ชมมากที่สุดในโลกเมื่อปี 2012 ด้วยจำนวนผู้ชมกว่า 63 ล้านคน (Baranowski et al., 2018) หรือหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ซึ่งมียอดขายประมาณ 270 ล้านเล่มทั่วโลก (Mangazanken, 2023) นอกจากนี้ ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ยังถูกนำไปสร้างในรูปแบบภาพยนตร์การ์ตูน หรือที่เรียกว่า ‘อนิเมะ’ โดยมีทั้งตอนที่ออกอากาศในโทรทัศน์รวมจำนวนกว่า 1,000 ตอน และตอนที่ฉายในโรงภาพยนตร์ ถึง 26 ภาค (Anime Planet, 2023) และมีรายได้รวมทุกภาคทั่วโลกกว่า 27,000 ล้านบาท (Longtunman, 2018) ซึ่งในประเทศไทยก็พบว่า การ์ตูนเรื่องยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ได้ถูกผลิตออกมาในรูปแบบของหนังสือการ์ตูน ตั้งแต่ปี 1994 จนถึงปัจจุบัน ยาวนานกว่า 29 ปี นอกจากนี้ยังถูกนำมาเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ออกอากาศทางโทรทัศน์ สตรีมมิ่ง (Streaming) ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและฉายในภาพยนตร์ชั้นนำของประเทศ

เป็นที่น่าสนใจว่า การที่สื่อแนวสืบสวนสอบสวนซึ่งได้สอดแทรกนิติวิทยาศาสตร์เอาไว้สามารถเข้าถึงผู้คนในสังคมได้มากนั้น จะส่งผลกระทบต่อผู้รับสื่อหรือไม่ อย่างไร จึงได้มีการศึกษาวิจัยในประเด็นดังกล่าว และเกิดเป็นทฤษฎีที่เรียกว่า ผลกระทบของซีรีส์ซีเอสไอ (CSI Effect) โดยทฤษฎีนี้มีแนวคิดว่าการชมซีรีส์ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมในหลาย ๆ ด้าน เช่น การพิจารณาตัดสินของคณะลูกขุน ที่มีแนวโน้มเชื่อมั่นในพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และเลือกที่จะยกฟ้องคดีที่มีเพียงพยานบุคคลอย่างเดียว (Baskin & Sommers, 2010) ด้านพฤติกรรมของนักกฎหมาย (Wise, 2010) หรือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Huey, 2010)

และนอกจากผลกระทบซีรีส์ซีเอสไอ ที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมแล้ว ยังมีกรณีที่น่าสนใจเกี่ยวกับผลกระทบของสื่อแนวสืบสวนสอบสวนที่มีต่อการก่ออาชญากรรมอีกด้วย ดังตัวอย่างของเหตุการณ์ฆาตกรรม Kim Jeong หญิงสาววัย 15 ปี ในเดือนมิถุนายน ปี 2010 โดยตำรวจกรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้จับกุมตัวกลุ่มวัยรุ่นผู้ก่อเหตุจำนวน 5 คน และจากการสอบสวนหนึ่งในคนร้าย เขารับสารภาพว่าตนได้แนะนำให้กลุ่มเพื่อนของเขาถ่ายเลือดออกจากศพ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของศพลดลงและสะดวกต่อการขนย้าย โดยเขาได้แนวคิดนี้มาจากหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นแนวสืบสวนสอบสวนที่เคยอ่านสมัยมัธยม (Park, 2010) นอกจากนี้ ในปี 2011 นาย Daniel Maoz ชายชาวอิสราเอลวัย 28 ปี ได้ก่อเหตุฆาตกรรมบิดามารดาของตนเองเพื่อหวังมรดก โดยหลังจากที่สังหารทั้งคู่แล้ว เขาก็ได้ใช้มีดขูดไต้เล็บของศพเพื่อลบร่องรอยดีเอ็นเอ (DNA) ของตน รวมถึงทำความสะอาดบ้านด้วยสารซักฟอก จากการสอบสวนนาย Daniel ให้การว่าได้เรียนรู้วิธีเหล่านี้จากรายการโทรทัศน์ (Lidman, 2012)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการตูนแนวสืบสวนสอบสวนหรือรายการโทรทัศน์แนวนิติวิทยาศาสตร์มีบทบาทต่อผู้อ่านหรือผู้ชมในการนำเอาหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ที่สอดแทรกอยู่ไปใช้ก่ออาชญากรรมได้จริง แต่กระนั้นก็ไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ที่ปรากฏในสื่อดังกล่าวมีความสอดคล้องกับหลักความเป็นจริงหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากเรื่องราวในสื่อประเภทการ์ตูนหรือซีรีส์แนวสืบสวนสอบสวนนั้นเป็นเหตุการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยได้นำเอาหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์มาประยุกต์เข้ากับเนื้อหาเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความสมจริง แต่อาจมีการดัดแปลงข้อจำกัดบางประการเพื่อสะดวกต่อการเดินเรื่อง ซึ่งการปรับข้อจำกัดนี้อาจส่งผลให้หลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ที่ปรากฏใน

เรื่องไม่สัมพันธ์กับหลักความเป็นจริง ดังเช่นในบทความของ Armstrong (2018) ก็ได้อธิบายถึงความเข้าใจผิดเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์ที่มักพบได้บ่อย คือการตรวจดีเอ็นเอ ในซีรีส์สามารถรู้ผลและระบุตัวบุคคลได้โดยใช้เวลาเพียงไม่กี่นาที ในขณะที่ความเป็นจริงนั้นต้องใช้เวลาประมาณ 24 ชั่วโมง

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ที่ปรากฏในสื่อแนวสืบสวนสอบสวน กับหลักทฤษฎีและงานวิจัยด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้วยวิธีการเปรียบเทียบเนื้อหา บทความ หรือข้อความที่อ้างถึงหลักนิติวิทยาศาสตร์ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร โดยเลือกศึกษาในสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย แพร่หลาย และได้รับความนิยมสูง อีกทั้งยังอ้างถึงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ได้กระชับและเข้าใจง่าย นั่นคือ สื่อประเภทการ์ตูนเรื่องยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน

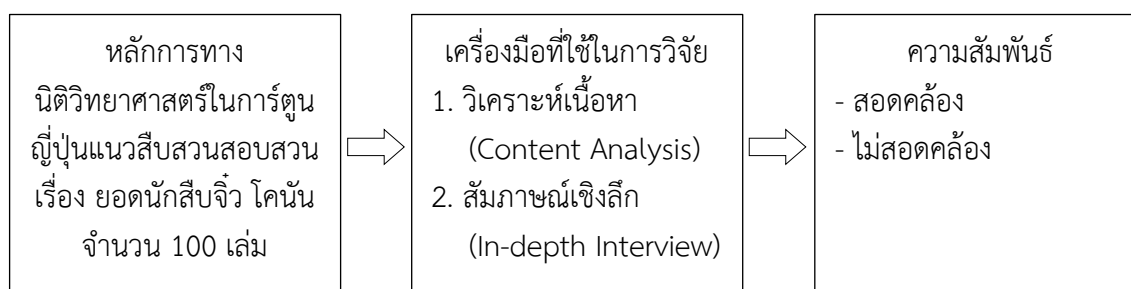
วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ ในการ์ตูนญี่ปุ่นแนวสืบสวนสอบสวน เรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน
- 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์กับหลักการที่ปรากฏในการ์ตูนญี่ปุ่นแนวสืบสวนสอบสวน เรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การวิจัยเอกสาร โดยการศึกษาหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ในการ์ตูนญี่ปุ่นแนวสืบสวนสอบสวน เรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาเปรียบเทียบความสัมพันธ์กับหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์จากเอกสาร หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- 2) การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง โดยสัมภาษณ์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน 6 คน ซึ่งใช้หลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ในการ์ตูนญี่ปุ่นแนวสืบสวนสอบสวน เรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ตามข้อ 1) เป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

1) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การพิสูจน์หลักฐาน (Criminalistics)

หมายถึงศาสตร์แขนงหนึ่งซึ่งอาศัยกฎเกณฑ์ทฤษฎีต่าง ๆ ของวิทยาศาสตร์หลายสาขา เช่น เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา มารวมกันภายใต้กำหนดกฎเกณฑ์แห่งกฎหมายเพื่อบรรลุจุดประสงค์สำคัญคือการพิสูจน์ การกระทำความผิด หรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา โดยขอบเขตของงานพิสูจน์หลักฐานในประเทศไทย ได้แก่ การตรวจสถานที่เกิดเหตุและการถ่ายภาพ (Crime Scene Investigation and Forensic Photography) การตรวจลายนิ้วมือ ฝ่ามือ ฝ่าเท้า (Fingerprint, Palmprint and Footprint) การตรวจเอกสาร (Document) การตรวจอาวุธปืน และกระสุนปืนของกลาง (Forensic Ballistics) การตรวจทางเคมี (Forensic Chemistry) การตรวจทางฟิสิกส์ (Forensic Physics) การตรวจทางชีววิทยา (Biological Trace Evidence) และการตรวจทางนิติเวช (Forensic Medicine) (Chamasuwanwong, 2003)

การตรวจสถานที่เกิดเหตุ (Crime Scene Investigation)

หมายถึงการตรวจหาร่องรอยหลักฐานจากสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง เพื่อให้เกิดความกระจ่างในทางคดีที่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนอยู่ ปัจจุบันได้นำแนวทางที่เจ้าหน้าที่ FBI ถือปฏิบัติ 12 ขั้นตอน เป็นหลักการในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ได้แก่ การเตรียมการ การเข้าไปปฏิบัติงานในที่เกิดเหตุ การป้องกันสถานที่เกิดเหตุ การสำรวจเบื้องต้น การประเมินความเป็นไปได้ของวัตถุพยาน การจัดทำคำบรรยาย การถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุ การวาดแผนผังและสเก็ชภาพ การตรวจค้นอย่างละเอียด การบันทึกและเก็บวัตถุพยาน การปฏิบัติการณ์การสำรวจครั้งสุดท้าย และการส่งมอบสถานที่เกิดเหตุ

สถานที่เกิดเหตุถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการสืบสวนสอบสวน เพราะเป็นแหล่งรวมของข้อมูลและพยานหลักฐานต่าง ๆ รวมถึงหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่จะสามารถบ่งชี้เชื่อมโยงถึงตัวผู้กระทำความผิดได้ ดังนั้นการตรวจสถานที่เกิดเหตุจำเป็นต้องทำอย่างละเอียดรอบคอบ เป็นลำดับขั้นตอน เพื่อจะสามารถใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานต่าง ๆ ในสถานที่เกิดเหตุให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Saenkaew, 2019)

นิติเวชศาสตร์ (Forensic Medicine)

นิติเวชศาสตร์ หมายถึง วิชาแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย อันรวมไปถึงวิชากฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์และประกอบวิชาชีพของแพทย์ด้วย ขอบเขตของวิชานิติเวชศาสตร์อาจแบ่งได้เป็นส่วน ๆ ดังต่อไปนี้ ธรรมศาสตร์คลินิก (Clinical Jurisprudence) คือการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับการตรวจรักษาผู้ป่วยที่มีคดีความในศาล นิติพยาธิวิทยา (Forensic Pathology) คือ การตรวจชันสูตรพลิกศพตามกฎหมายการให้ความเห็นเกี่ยวกับเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย นิติพิษวิทยา (Forensic Toxicology) คือ การตรวจวิเคราะห์หาพิษหรือสารพิษจากศพหรือพยานวัตถุอื่น นิติซีโรโลยี (Forensic Serology) คือ การตรวจหาหมู่เลือด หมู่ น้ำเหลือง ตลอดจนตรวจหาหมู่ของเอนไซม์ เพื่อการพิสูจน์ความเป็นพ่อแม่ลูก พิสูจน์คราบเลือด นิติจิตเวชศาสตร์ (Forensic Psychiatry) คือการตรวจวินิจฉัยผู้ป่วยโรคจิตที่เกี่ยวข้องกับคดีต่าง ๆ เวชศาสตร์การจราจร (Traffic Medicine) คือการตรวจวิเคราะห์สาเหตุของอุบัติเหตุจราจรว่าเกิดจากปัจจัยมนุษย์ ยานพาหนะ หรือสภาพแวดล้อม เช่น การตรวจร่างกายผู้ขับขี่ โดยการตรวจปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด การตรวจสภาพรถยนต์ การตรวจพยานวัตถุทางชีววิทยา (Biological Trace Evidence) ได้แก่ การตรวจเส้นผม คราบอสุจิ คราบเลือด ซึ่งจะใช้เป็นพยานหลักฐานในทางคดีต่าง ๆ (Chamasuwanwong, 2003)

การ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน

การ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน เป็นการตูนแนวสืบสวนสอบสวนที่มีต้นฉบับจากประเทศญี่ปุ่น โดยมีชื่อภาษาญี่ปุ่นคือ Meitantei Conan และชื่อภาษาอังกฤษ Case Closed เรื่องและภาพโดย Aoyama Gosho โดยมีเนื้อหาหลักเกี่ยวกับคดีฆาตกรรมและการสืบสวนสอบสวน ตัวละครสำคัญคือนักสืบมัธยมปลายชื่อ คุโด ชินอิจิ ซึ่งถูกจับกรอกยาพิษจนร่างกายกลับกลายเป็นเด็ก เพื่อสืบหาเบาะแสของคนร้ายและวิธีการกลับคืนร่างเดิม จึงแฝงตัวอยู่ที่สำนักงานนักสืบแห่งหนึ่งและใช้ชื่อใหม่ว่า เอโดงาวะ โคนัน

ถูกตีพิมพ์ครั้งแรกในนิตยสารรายสัปดาห์ของญี่ปุ่นชื่อ Weekly Shonen Sunday เมื่อปี 1994 และต่อมาได้รวมเล่มเป็นฉบับหนังสือการ์ตูน โดยเล่มที่ 103 วางจำหน่ายที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อเดือนเมษายน ปี 2023 นอกจากตีพิมพ์เป็นหนังสือการ์ตูนแล้ว ยอดนักสืบจิ๋ว โคนันยังถูกนำมาดัดแปลงเป็นภาพยนตร์การ์ตูนโทรทัศน์อีกด้วย โดยออกอากาศครั้งแรกที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี 1996 และด้วยกระแสตอบรับที่ดีมาก จึงได้มีการจัดทำตอนพิเศษฉบับฉายในโรงภาพยนตร์ในชื่อว่า ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน เดอะ มูฟวี่ โดยฉายในโรงภาพยนตร์ทุกปีตั้งแต่ปี 1997 จนถึงปัจจุบัน

ในประเทศไทย ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน รูปแบบหนังสือการ์ตูนมีสำนักพิมพ์วิบูลย์กิจเป็นผู้ถือลิขสิทธิ์ในการแปล ตีพิมพ์ และจัดจำหน่าย ส่วนรูปแบบภาพยนตร์การ์ตูนนั้น ออกอากาศครั้งแรกเมื่อปี 1999 ทางช่อง 9 และจัดจำหน่ายในรูปแบบวีซีดีและดีวีดี โดยมีบริษัท TIGA เป็นผู้ถือลิขสิทธิ์ ทั้งในรูปแบบซีรีส์หรือรูปแบบที่ฉายในโรงภาพยนตร์ (Detective Conan World, 2023)

การ์ตูนเรื่องยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน รูปแบบหนังสือการ์ตูนนั้น ผู้แปลได้แปลโดยใช้ภาษาปากทำให้อ่านง่ายและมีชีวิตชีวา มีวิธีการเขียนเรื่องราวการไขคดีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นการ์ตูนที่มีความท้าทายชวนให้ผู้อ่านติดตาม จึงทำให้เรื่องยอดนักสืบจิ๋ว โคนันได้รับความนิยมอย่างยาวนานถึง 20 ปี นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านทุกเพศทุกวัย ในแง่ของการฝึกการคิดการสังเกต สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ (Chaosincharoen, 2015)

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Sungkatip (2014) ศึกษาถึงหลักการคิดวิเคราะห์และการใช้เหตุผลในการไขคดีจากการสืบสวนสอบสวน ในการตูนเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน โดยใช้หลักการของเหตุและผล การหาสาเหตุด้วยวิธีการของมิลล์ (Mill's Method) และวิเคราะห์จากข้อบกพร่องในการหาสาเหตุ โดยผลการศึกษาสรุปได้ว่า การ์ตูนเรื่องยอดนักสืบจิ๋ว โคนันมีกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มการสังเกต หาสาเหตุในการเกิดคดี รวบรวมข้อมูลหาหลักฐานเพื่อบ่งชี้ตัวคนร้ายและวิเคราะห์ข้อมูลสรุปคดีเป็นลำดับสุดท้าย นอกจากนี้ทำให้เห็นถึงความจริงโดยการไขคดีแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นถึงผลของการกระทำความผิดด้วยการใช้คนเป็นเครื่องมือในการสังเวยความผิด แทนที่จะใช้กฎหมายในการลงโทษ

Chaosincharoen (2015) ได้ศึกษาภาษาและกลวิธีการเขียน และเนื้อหาที่สะท้อนสังคม เศรษฐกิจ ประเพณี และวัฒนธรรม ของการ์ตูนญี่ปุ่นแปลไทย ชุดยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร ซึ่งผลการศึกษาสรุปว่าการใช้ภาษามีการใช้คำหลากหลาย พบการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษมาก มีการใช้ภาษาิตและสำนวนเพื่อให้เห็นภาพพจน์และอรรถรสในการอ่าน โครงเรื่องจะเป็นการเปิดปมปัญหาของคดีต่าง ๆ เพื่อการสืบสวนและจบด้วยการคลี่คลายปมปัญหา ส่วนแก่นเรื่องจะมีลักษณะเดียว คือ การใช้การสังเกตสืบสวนคลี่คลายคดีต่าง ๆ การเปิดเรื่องเป็นการสนทนาของตัวละครโดยตั้งคำถามเพื่อสร้างความสนใจนำไปสู่การสืบสวนสอบสวนและค้นหาปมปริศนา การปิดเรื่องทุกครั้งตัวละครเอกสามารถคลี่คลายคดีต่าง ๆ อย่างชาญฉลาด มีไหวพริบ ช่างสังเกต และมีเหตุผล ส่วนการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า

ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ปัญหาอาชญากรรม ส่วนปัญหาด้านเศรษฐกิจ พบว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับการแข่งขันต่อสู้ทางการค้า ด้านประเพณีและวัฒนธรรมสะท้อนให้เห็นถึงเทศกาลวันสำคัญต่าง ๆ กีฬา เครื่องแต่งกาย และอาหารประจำชาติ

Symon et al. (2015) ได้ศึกษานิยายของ Ngaio Marsh ที่มีชื่อว่า The Nursing Home Murder โดยต้องการศึกษาว่ากระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้ในนิยายเรื่องนี้ถูกต้องหรือไม่ และเผยแพร่ไปสู่ผู้อ่านอย่างไร รวมถึงความเป็นไปได้ในการใช้ข้อมูลเพื่อก่ออาชญากรรมเลียนแบบ ผลการวิเคราะห์เนื้อหาได้แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของงานเขียนและความคิดเห็นส่วนตัวของผู้แต่งที่เลือกใช้ไฮออสซีน (Hyoscine) เป็นอาวุธในการก่ออาชญากรรม และการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้รู้ว่าผู้แต่งตระหนักว่าวรรณกรรมของตนอาจใช้เป็นแนวคิดให้อาชญากรนำไปใช้ในการก่ออาชญากรรมได้

Vicary & Zaikman (2017) ได้ให้นิยามทฤษฎี ผลกระทบของซีรีส์ CSI (CSI Effect) ว่าเป็นแนวคิดที่อธิบายถึงผลกระทบของการชมละครที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมอันมีต่อกระบวนการยุติธรรม ซึ่งถือเป็นปรากฏการณ์ที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากทั้งในด้านการวิจัยเชิงวิชาการหรือแม้ในทางด้านสื่อเองก็ตาม และจากการศึกษาพบความเชื่อมโยงระหว่างการรับชมรายการโทรทัศน์และพฤติกรรมของคณะลูกขุนในการพิจารณาคดีอาชญากรรมในชีวิตจริง โดยคณะลูกขุนมีความคาดหวังต่อจำนวนและคุณภาพของหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่นำเสนอในการพิจารณาคดีอาชญากรรม ซึ่งพวกเขาเชื่อว่าหากไม่มีหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ จำเลยต้องเป็นผู้บริสุทธิ์ หรืออาจต้องการหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มากกว่าที่จำเป็นจริง ๆ เพื่อนำไปสู่การตัดสินคดี นอกจากนี้ผลการศึกษายังถึงความสัมพันธ์ของความถี่ในการรับชมสื่อแนวสืบสวนสอบสวนกับการนำหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ ผลการวิจัยสรุปว่าผู้ที่รับชมสื่อแนวสืบสวนสอบสวนและเข้าถึงเนื้อหามาก มีแนวโน้มที่จะอ้างอิงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์มากกว่ากลุ่มที่ดูบ่อยแต่ไม่ค่อยเข้าถึงเนื้อหาหรือดูเพื่อความบันเทิง

Baranowski et al. (2018) ได้ศึกษาโดยตั้งสมมุติฐานว่า อาชญากรหรือผู้กระทำความผิดสามารถเรียนรู้เทคนิคหรือวิธีการกระทำความผิดจากซีรีส์แนวสืบสวนสอบสวนได้ โดยวิธีการศึกษา ได้แก่ ทำการวิเคราะห์สถิติการเกิดอาชญากรรม และอัตราการจับกุมผู้กระทำความผิด วิธีต่อมาโดยการสัมภาษณ์อาชญากรถึงประโยชน์ของซีรีส์แนวสืบสวนสอบสวนว่าช่วยให้ตนอำพรางหรือปกปิดคดีได้ง่ายขึ้นหรือไม่ วิธีที่สามให้บุคคลจำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ชื่นชอบซีรีส์แนวสืบสวนสอบสวน และกลุ่มที่ไม่ติดตาม แสดงบทบาทสมมติเป็นฆาตกรและให้อำพรางคดีให้แนบเนียนที่สุด และวิธีสุดท้ายคือให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คนเก็บกวาดสถานที่เกิดเหตุ ผลการทดลองสรุปได้ว่า การศึกษาในทุกวิธีดังกล่าวนี้ ไม่สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงที่สนับสนุนเกี่ยวกับการเรียนรู้พฤติกรรมจากซีรีส์แนวสืบสวนสอบสวนได้ แต่ทั้งนี้ผู้ที่ชอบดูซีรีส์แนวสืบสวนสอบสวนจะมีความมั่นใจในการเข้ารับการทดสอบมาก และกลุ่มที่มีความสนใจด้านนิติวิทยาศาสตร์กับกลุ่มที่มีการศึกษาสูง มีแนวโน้มที่จะจัดการกับพยานหลักฐานได้ดีกว่า

Soontherotoke (2021) ได้มีงานวิจัยเรื่อง นิติวิทยาศาสตร์ในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน เรื่องกาหลมหารัติกและรหัสลับดาวินชี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะเด่นของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน และเพื่อวิเคราะห์การนำความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในเรื่อง โดยผลวิจัยพบว่า นวนิยายทั้งสองเรื่องมีลักษณะเด่นสอดคล้องกับนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิก มีการนำความรู้ด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การหาสาเหตุการเสียชีวิตจากศพ การไต่สวนการตาย และการหาแรงจูงใจในการก่อคดีฆาตกรรม มาใช้ในการประพันธ์

ระเบียบวิธีวิจัย

1) เอกสารที่ใช้ในการศึกษาและผู้ให้ข้อมูลหลัก

(1) เอกสารที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น เรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน เล่ม 1 ถึง 100 รวม 100 เล่ม โดยเลือกศึกษาจากบทสนทนาที่อ้างอิงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

(1.1) เกณฑ์การเลือกบทสนทนา มีองค์ประกอบ คือ

- เป็นบทสนทนาที่อ้างอิงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์
- อธิบายถึงรายละเอียดในของหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ในเนื้อหานั้น ๆ
- เลือกเฉพาะบทสนทนาที่อยู่ในขอบเขตเนื้อหาของนิติวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการวิจัย

(1.2) เนื้อหาของหลักนิติวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งขอบเขตเนื้อหาของหลักนิติวิทยาศาสตร์เป็น 3 กลุ่มเนื้อหา ได้แก่

- การพิสูจน์หลักฐาน (Criminalistics)
- การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ (Crime Scene Investigation)
- นิติเวชศาสตร์ (Forensic Medicine)

(2) การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง โดยสัมภาษณ์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน 6 คน กลุ่มเนื้อหาละ 2 คน ดังแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลัก

สาขาความเชี่ยวชาญ	ลำดับ	คุณสมบัติเฉพาะรายบุคคล
ด้านการพิสูจน์หลักฐาน	คนที่ 1	ผู้ปฏิบัติงานด้านการพิสูจน์หลักฐาน หรือเคยปฏิบัติงานด้านการพิสูจน์หลักฐาน โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐาน ไม่น้อยกว่า 3 ปี
	คนที่ 2	อาจารย์ผู้สอนวิชาพิสูจน์หลักฐาน ในสถาบันการศึกษาที่มีสาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์บรรจุในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 3 ปี
ด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ	คนที่ 1	ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ หรือเคยปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ไม่น้อยกว่า 3 ปี
	คนที่ 2	อาจารย์ผู้สอนวิชาการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ในสถาบันการศึกษาที่มีสาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์บรรจุในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 3 ปี
ด้านนิติเวชศาสตร์	คนที่ 1	แพทย์นิติเวช ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านนิติเวชศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 3 ปี
	คนที่ 2	อาจารย์ผู้สอนวิชานิติเวชศาสตร์ ในสถาบันการศึกษาที่มีสาขาวิชานิติเวชศาสตร์ บรรจุในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 3 ปี

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน เล่ม 1 – 100 รวมเป็นจำนวน 100 เล่ม โดยวิธีการอ่าน และบันทึกข้อมูล

บันทึกบทสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยการจดบันทึก และบันทึกเสียง

3) เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์บันทึกเสียง และสมุดบันทึก

เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยอ้างอิงจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งผ่านการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดระบบข้อมูลออกเป็นหัวข้อ โดยจัดกลุ่มของบทสนทนาที่อ้างอิงถึงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์หัวข้อเดียวกัน และเรียบเรียงใหม่เป็นข้อมูลเชิงพรรณนา จากนั้นจึงนำมาเปรียบเทียบกับหลักการและทฤษฎีทางนิติวิทยาศาสตร์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า โดยพิจารณาถึงจุดที่สอดคล้องและจุดที่แตกต่าง เพื่อสรุปข้อมูลในแต่ละหัวข้อ และอีกส่วนหนึ่ง ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เรียบเรียงแล้วข้างต้นมาเป็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อทราบถึงความคิดเห็นผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีต่อหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ในยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ว่าสอดคล้องของหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ในทฤษฎีหรือการปฏิบัติงานจริงอย่างไร จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากทั้งสองส่วนมาวิเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ในหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น เรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน เล่มที่ 1 – 100 รวมจำนวน 100 เล่ม ผู้วิจัยพบว่าการอ้างอิงถึงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน 592 บทสนทนา โดยในงานวิจัยนี้ใช้การเลือกบทสนทนาที่นำมาศึกษาแบบมีเกณฑ์ ซึ่งเลือกเฉพาะบทสนทนาที่อยู่ในขอบเขตเนื้อหาของนิติวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการวิจัย และเป็นบทสนทนาที่อธิบายถึงรายละเอียดในของหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ตามหลักเกณฑ์ มีอยู่จำนวน 235 บทสนทนา ตัวอย่างเช่น

“...ดูที่ศพสิ... ริมฝีปากกับปลายมือปลายเท้าเป็นสีม่วง มีเส้นเลือดแตกในตา เป็นอาการของการเสียชีวิตเนื่องจากขาดอากาศหายใจ แต่ไม่มีทั้งร่องรอยการถูกรัด ไม่มีสภาพของการจมน้ำหรือแม้แต่สภาพดินรันทรมรณะ โอกาสเป็นไปได้จึงมีเพียงถูกพิษที่ทำให้ระบบประสาทเป็นอัมพาตหายใจไม่ออกจนตาย เป็นพิษที่รุนแรงที่ทำให้ตายได้ในเวลาสั้น ๆ และการที่ศพยังอ่อนอยู่ กับการที่ร่างกายยังไม่มีส่วนใดแข็งตัวเลยแสดงให้เห็นว่าศพถูกพบในช่วงเวลาประมาณ 30 นาทีหลังการเสียชีวิต” (Aoyama, 1996, p. 44)

บทสนทนาข้างต้น ได้อธิบายถึงลักษณะของศพที่เสียชีวิตจากการถูกวางยาพิษ รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลังการตาย อันเป็นหลักการด้านนิติเวชศาสตร์ ที่ใช้ในการชันสูตรพลิกศพของแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อระบุสาเหตุการตายและระยะเวลาเสียชีวิตเบื้องต้นในที่เกิดเหตุ ซึ่งผู้วิจัยจะนำรายละเอียดดังกล่าวมาตรวจสอบความสัมพันธ์กับหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อพิจารณาว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

โดยจากบทสนทนาทั้ง 235 บทสนทนา ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มเนื้อหา และเรียบเรียงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ออกเป็นหัวข้อ มีจำนวนทั้งสิ้น 155 หลักการ ซึ่งปรากฏตามตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ที่พบในยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน โดยแบ่งกลุ่มตามเนื้อหา

เนื้อหานิติวิทยาศาสตร์	จำนวนหลักการ
1. การพิสูจน์หลักฐาน (Criminalistics)	40
1.1 การตรวจลายนิ้วมือแฝง	3
1.2 การตรวจเอกสาร	1
1.3 การตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน	10
1.4 การตรวจทางเคมี	7
1.5 การตรวจทางฟิสิกส์	1
1.6 การตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ	18
2. การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ (Crime Scene Investigation)	33
2.1 การค้นหาวัตถุพยาน	4
2.2 การเก็บรวบรวมวัตถุพยาน	20
2.3 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุคดีต่าง ๆ	9
3. นิติเวชศาสตร์ (Forensic Medicine)	82
3.1 การเปลี่ยนแปลงหลังการตายและการประมาณเวลาตาย	25
3.2 การตายโดยผิดธรรมชาติ	28
3.3 บาดแผล	6
3.4 นิติพิษวิทยา	23
รวมทั้งสิ้น	155

ซึ่งหลักการแต่ละข้อ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเปรียบเทียบกับหลักทฤษฎีที่ได้ค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงนำหลักการดังกล่าวเป็นหัวข้อคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ว่ามีความสอดคล้องกับหลักทฤษฎีหรือไม่ อย่างไร และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการนั้น ๆ หรือไม่ โดยในแต่ละหลักการ ผู้วิจัยมีแนวทางในการวิเคราะห์ผลดังนี้

1) หากหลักการสอดคล้องกับหลักทฤษฎี และผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 2 คนมีความเห็นว่าหลักการนั้นสอดคล้องกับทฤษฎีหรือแนวทางการปฏิบัติงานนิติวิทยาศาสตร์ จะถือว่าหลักการดังกล่าวเป็นหลักการที่สอดคล้องกับหลักนิติวิทยาศาสตร์

2) หากหลักการมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักทฤษฎี หรือสอดคล้องกับหลักทฤษฎีแต่ยังมีข้อความบางส่วนขัดแย้งหรือมีข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และผู้ให้ข้อมูลหลักคนใดคนหนึ่งหรือทั้ง 2 คนมีความเห็นว่าหลักการนั้นสอดคล้องกับทฤษฎีหรือแนวทางการปฏิบัติงานนิติวิทยาศาสตร์ แต่ยังมีข้อความบางส่วนขัดแย้งหรือมีข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จะถือว่าหลักการนั้นสอดคล้องกับหลักนิติวิทยาศาสตร์บางส่วน

3) หากหลักการใดที่ผู้ให้ข้อมูลหลักคนใดคนหนึ่งหรือทั้ง 2 คนมีความเห็นว่ามีข้อดคล้องกับทฤษฎีหรือแนวทางการปฏิบัติงานนิติวิทยาศาสตร์ จะถือว่าหลักการนั้นไม่สอดคล้องกับหลักนิติวิทยาศาสตร์ แม้ผลการเปรียบเทียบกับหลักทฤษฎีจะสอดคล้องหรือไม่ก็ตาม เนื่องจากผู้วิจัยให้ความสำคัญกับทสมัภาพณ์เชิงลึกของผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีความเชี่ยวชาญด้านนิติวิทยาศาสตร์เป็นอันดับแรก

โดยผลการศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในแต่ละเนื้อหา มีตัวอย่างตามตารางที่ 3-5 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตัวอย่างผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ หัวข้อการพิสูจน์หลักฐาน

เนื้อหา	หลักทฤษฎี	ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาและการสมัภาพณ์เชิงลึก
การตรวจทางเคมี มีการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานทางเคมี สามารถระบุชนิดของสารพิษที่ผสมอยู่ในวัตถุพยานนั้น ๆ ได้	สอดคล้อง	สอดคล้อง	สอดคล้อง	สอดคล้อง โดยปัจจุบันสามารถตรวจพบและระบุชนิดของสารพิษจากวัตถุพยานได้ ทั้งในเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ด้วยเทคนิคและเครื่องมือต่าง ๆ ในห้องปฏิบัติการ
การตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ มีการตรวจพิสูจน์โลหิตสามารถระบุตัวบุคคลได้ แม้ตัวอย่างโลหิตที่นำมาตรวจจะเป็นโลหิตของหลายบุคคลผสมกัน	สอดคล้องบางส่วน	ไม่สอดคล้อง	สอดคล้องบางส่วน	ไม่สอดคล้อง โดยสามารถตรวจดีเอ็นเอ ในโลหิตได้ แต่หากตัวอย่างผสมกันหลายบุคคล จะยากต่อการตรวจ เนื่องจากข้อจำกัดทางเทคโนโลยี ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 ให้ข้อมูลว่าในการปฏิบัติงานจริงจะไม่ตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอ ในวัตถุพยานที่ปนเปื้อนกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป
การตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน มีการล้างมือหรือชำระร่างกายสามารถกำจัดเขม่าปืนที่ติดอยู่ออกไปได้	สอดคล้องบางส่วน	สอดคล้องบางส่วน	สอดคล้องบางส่วน	สอดคล้องบางส่วน โดยปัจจัยในการตรวจพบเขม่าปืนขึ้นอยู่กับระยะเวลา สารละลาย และจำนวนครั้งที่ล้าง โดยปกติหากตรวจภายในเวลาประมาณ 24 ชั่วโมง อาจยังสามารถตรวจพบเขม่าปืนได้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มเนื้อหาการพิสูจน์หลักฐาน จำนวน 40 หลักการ มีหลักการที่สอดคล้องจำนวน 26 หลักการ ไม่สอดคล้อง 2 หลักการ และสอดคล้องบางส่วน 12 หลักการ

ตารางที่ 4 ตัวอย่างผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ หัวข้อการตรวจสถานที่เกิดเหตุ

เนื้อหา	หลัก ทฤษฎี	ผู้ให้ข้อมูล หลักคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูล หลักคนที่ 2	ผลการวิเคราะห์เนื้อหา และการสัมภาษณ์เชิงลึก
การค้นหาวัตถุพยาน มี การตรวจหาคราบโลหิตที่ ถูกขีดหรือล้างออกไปจาก สถานที่เกิดเหตุหรือบน วัตถุพยาน สามารถใช้สารลู มินอล (Luminol) ในการ ตรวจหาได้	สอดคล้อง	สอดคล้อง	สอดคล้อง	สอดคล้อง โดยสารลูมินอล (Luminol) จะทำปฏิกิริยากับ เฮโมโกลบินในเลือดที่ยังหลง เหลืออยู่บนพื้นผิว และเรือง แสงออกมาเมื่อสังเกตในที่มืด
การเก็บรวบรวมวัตถุพยาน มีวัตถุพยานที่พื้นผิวเป็น ไหมพรม สามารถตรวจ เก็บลายนิ้วมือแฝงได้	สอดคล้อง บางส่วน	ไม่ สอดคล้อง	สอดคล้อง บางส่วน	ไม่สอดคล้อง โดยการตรวจเก็บ ลายนิ้วมือแฝงบนไหมพรม ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ลักษณะของเส้นใย ความ หนาแน่นของการถักทอ (Hughes, 2022) และผู้ให้ ข้อมูลหลักคนที่ 1 เห็นว่าพื้นผิว ของไหมพรม ไม่สามารถตรวจ พบลักษณะสำคัญเพียงพอที่จะ นำมาตรวจเปรียบเทียบได้ ควร ใช้การตรวจดีเอ็นเอแทน
การตรวจสถานที่เกิดเหตุ คดีเพลิงไหม้ โดยใน สถานที่เกิดเหตุคดีเพลิง ไหม้ที่มีน้ำมันก๊าดเป็นจุด ต้นเพลิง จะพบคราบ น้ำมันก๊าดหลงเหลืออยู่ใน บริเวณที่เกิดเหตุ	สอดคล้อง บางส่วน	สอดคล้อง บางส่วน	สอดคล้อง บางส่วน	สอดคล้องบางส่วน โดยอาจพบ หรือไม่พบก็ได้ ขึ้นอยู่กับ บริเวณที่ราดน้ำมัน หากเป็น พื้นผิวที่ดูดซับน้ำได้ดี เช่นพรม ปูพื้น อาจพบคราบหลงเหลือ อยู่ได้ แต่หากเป็นพื้นผิวทั่วไปที่ ไม่ดูดซับน้ำ จะทำให้น้ำมัน ระเหยหรือไหม้ไปจนหมด รวมทั้งขึ้นอยู่กับปริมาณของ น้ำมันด้วย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มเนื้อหาการตรวจสถานที่เกิดเหตุ จำนวน 33 หลักการ มีหลักการที่สอดคล้องจำนวน 12 หลักการ ไม่สอดคล้อง 6 หลักการ และสอดคล้องบางส่วน 15 หลักการ

ตารางที่ 5 ตัวอย่างผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ หัวข้อนิติเวชศาสตร์

เนื้อหา	หลัก ทฤษฎี	ผู้ให้ข้อมูล หลักคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูล หลักคนที่ 2	ผลการวิเคราะห์เนื้อหา และการสัมภาษณ์เชิงลึก
การตายโดยผิดธรรมชาติ มีศพที่ตายจากการรัดคอ จะมีรอยรัดบริเวณผิวหนัง ลำคอ ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้ และมีลักษณะเป็นรอยเดี่ยววิสดูที่ใช้รัดคอ เช่น ปรากฏรอยเชือกที่มีขนาดกว้างเท่ากับเชือกที่ใช้เป็นอาวุธ ซึ่งสามารถใช้รอยดังกล่าวเปรียบเทียบเพื่อหาอาวุธที่ใช้ในการรัดคอได้	สอดคล้อง	สอดคล้อง	สอดคล้อง	สอดคล้อง โดยพยาธิสภาพหลักคือรอยซ้ำบริเวณผิวหนังและชั้นใต้ผิวหนัง ซึ่งเกิดจากวัตถุที่ใช้แขวนคอกตรัด โดยจะมีความกว้างใกล้เคียงกัน แต่มีบางกรณีนี้อาจไม่ปรากฏรอย เช่น ใช้วัตถุผิวนุ่มอย่างผ้าขนหนูรัด (Woharndee, 2019) ทั้งนี้อาจพบรอยซ้ำที่เป็นลวดลายเช่นเดียวกับอาวุธที่ใช้ แต่ขนาดอาจไม่เท่ากัน เพราะเนื้อเยื่อมีการยืดหยุ่นได้
การเปลี่ยนแปลงหลังการตายและการประมาณเวลาตาย หากสภาพอากาศหนาวเย็น จะทำให้เกิดการแข็งตัวของศพ (Rigor Mortis) เร็วขึ้นกว่าปกติ	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง โดยต้องแยกกรณีระหว่างการแข็งตัวจากความเย็น (Cool Stiffness) หรือจากการแข็งตัวของศพ (Rigor Mortis) ซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยความเย็นจะทำให้การแข็งตัวของศพเกิดช้าลงกว่าปกติ ไม่ใช่เร็วขึ้น ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นว่าอาจเกิดจากการแปลคำศัพท์ของผู้แปล
นิติพิษ โดยผู้ที่ได้รับสารพิษโพแทสเซียมไฮยาไนด์ ระบบหายใจจะเป็นอัมพาต	สอดคล้อง บางส่วน	สอดคล้อง บางส่วน	สอดคล้อง บางส่วน	สอดคล้องบางส่วน เนื่องจากอาการของผู้ที่ได้รับสารพิษจะไม่ใช้ลักษณะที่กล้ามเนื้อเป็นอัมพาตหรือหายใจไม่ได้ โดยยังสามารถหายใจได้ปกติ เพียงแต่เมื่อดูดแดงไม่สามารถส่งออกซิเจนไปสู่เซลล์ได้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มเนื้อหานิติเวช จำนวน 82 หลักการ มีหลักการที่สอดคล้องจำนวน 42 หลักการ ไม่สอดคล้อง 4 หลักการ และสอดคล้องบางส่วน 36 หลักการ

โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักการที่ปรากฏในยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน กับหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ ได้ตามตารางที่ 6 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักการที่ปรากฏในยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน

เนื้อหา	จำนวนหลักการ	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	สอดคล้อง บางส่วน
การพิสูจน์หลักฐาน	40	26 (65.00%)	2 (5.00%)	12 (30.00%)
การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ	33	12 (36.36%)	6 (18.18%)	15 (45.46%)
นิติเวชศาสตร์	82	42 (51.22%)	4 (4.88%)	36 (43.90%)
รวมทั้งสิ้น	155	80 (51.61%)	12 (7.74%)	63 (40.65%)

สรุปและอภิปรายผล

การทบทวนอุปสรรคสืบสวนสอบสวน เรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ได้นำหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อให้การสืบสวนสอบสวนในเรื่องมีความสมจริง น่าเชื่อถือ ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านเข้าถึงหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ และเกิดการรับรู้และความเข้าใจในหลักการดังกล่าว ซึ่งการวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของหลักการที่ปรากฏในยอดนักสืบจิ๋ว โคนันกับหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ โดยสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1) พบหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ในยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ทั้งสิ้น 155 หลักการ โดยหลักการที่พบมากที่สุดคือหลักการเกี่ยวกับนิติเวชศาสตร์ จำนวน 82 หลักการ คิดเป็นร้อยละ 52.90 รองลงมาคือการพิสูจน์หลักฐาน 40 หลักการ คิดเป็นร้อยละ 25.80 และการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ 33 หลักการ คิดเป็นร้อยละ 21.30 ของจำนวนหลักการที่พบทั้งหมด โดยผู้วิจัยพบว่าคดีส่วนใหญ่ในยอดนักสืบจิ๋ว โคนันเป็นคดีฆาตกรรม และมักใช้ประโยชน์จากการประมาณเวลาตายในการระบุช่วงเวลาก่อเหตุ เพื่อจำกัดจำนวนของผู้ต้องสงสัยให้แคบลง จึงมักอธิบายหลักการกลุ่มเนื้อหานิติเวชศาสตร์โดยลงรายละเอียดด้านทฤษฎี ในขณะที่กลุ่มเนื้อหาการตรวจพิสูจน์หลักฐานหรือการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุมักอ้างถึงโดยไม่อธิบายรายละเอียด จึงทำให้จำนวนของหลักการที่พบมีน้อยกว่ากลุ่มเนื้อหานิติเวชศาสตร์

2) หลักการทั้ง 155 หลักการ มีหลักการที่สอดคล้องกับหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์จำนวน 80 หลักการ คิดเป็นร้อยละ 51.61 ไม่สอดคล้อง 12 หลักการ คิดเป็นร้อยละ 7.74 และสอดคล้องบางส่วน 63 หลักการ คิดเป็นร้อยละ 40.65 ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่า หลักการในยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน ไม่ได้สอดคล้องกับหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ทั้งหมด โดยหลักการที่สอดคล้องสามารถใช้อ้างอิงหรือนำไปใช้ในทางปฏิบัติ เนื่องจากหลายหลักการเป็นข้อความที่ถูกหยิบยืมมาจากหลักทฤษฎีโดยตรง และเป็นแนวปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นมาตรฐานสากล ส่วนหลักการที่ไม่สอดคล้องและสอดคล้องบางส่วนจากการเปรียบเทียบกับหลักทฤษฎีและความเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่าเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่

(1) การแปลภาษาของผู้แปล ซึ่งมีผลต่อการสื่อความหมายและอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้ เช่น หลักการหนึ่งในหัวข้อการตายจากการขาดอาหาร ซึ่งมีหลักการว่า ลักษณะของศพที่เสียชีวิตจากการขาดน้ำ ปากและข้างในปากจะแห้ง ผิวหนังไม่บวม โดยคำว่าผิวหนังไม่บวมนั้น ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการตายจากการขาดน้ำ แต่น่าจะหมายถึงการดูลักษณะความตึงตัวของผิวหนัง (Skin Turgor)

โดยหากผิวแห้งหรือขาดน้ำ เมื่อตั้งเนื้อขึ้นมาแล้วจะมีลักษณะที่ค้ำ ไม่เต่งกลับ อันเป็นลักษณะที่ใช้พิจารณาในศพที่ตายจากการขาดน้ำ หรือการใช้คำว่า ศพแข็ง อาจหมายถึงการแข็งตัวของศพจากความเย็น (Cool Stiffness) หรือจากการแข็งตัวของศพ (Rigor Mortis) ก็ได้ ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างกัน

(2) ตำราที่ผู้ประพันธ์ใช้ในการอ้างอิงหรือสภาพทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน เช่น หลักการในหัวข้อ การเปลี่ยนแปลงหลังการตายและการประมาณเวลาตาย มีหลายหลักการที่ระยะเวลาไม่สอดคล้องกับประเทศไทย โดยสาเหตุมาจากสภาพอากาศที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ ตัวอย่างตามหลักการที่ว่า การเน่าของศพ ในฤดูร้อน จะใช้เวลาประมาณ 2 วันจึงจะส่งกลิ่นเหม็นเน่า และประมาณ 4 วันในฤดูหนาว ซึ่งในประเทศไทยที่มีอากาศร้อน เพียง 24 ชั่วโมงศพก็เริ่มกระบวนการเน่าแล้ว หรือการอ้างอิงจากเอกสารที่เขียนขึ้นเมื่อนานมาแล้ว อาจทำให้วิธีการหรือเทคโนโลยีที่ใช้ในการตรวจพิสูจน์ไม่สอดคล้องกับปัจจุบัน รวมถึงการอ้างอิงจากเอกสารภาษาญี่ปุ่น ก็ทำให้ตรวจสอบความสอดคล้องได้ยาก เช่น รอยเล็บข่วนแสดงถึงการพยายามแกะวัตถุที่กำลังรัดคออยู่ออก ซึ่งจะปรากฏอยู่บนคอในลักษณะแนวตั้ง เรียกรอยข่วนนั้นว่า เส้นโยชิคาว่า ซึ่งคำดังกล่าวไม่ได้ใช้ในประเทศไทย

(3) การปรับหลักการเพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการประพันธ์เรื่อง นับเป็นปัจจัยที่พบได้บ่อยในวรรณกรรมต่าง ๆ โดยในยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน มักพบในหัวข้อการพิสูจน์หลักฐาน เช่น การตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ มีการปรับให้การตรวจดีเอ็นเอ สามารถระบุตัวบุคคลได้ง่ายและรวดเร็ว ในขณะที่การปฏิบัติงานจริงต้องใช้เวลาในห้องปฏิบัติการ และมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดการปนเปื้อนของพยานหลักฐาน จนไม่สามารถแปลผลได้ หรือการตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝงจากวัตถุพยานประเภทต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ระบุตัวผู้กระทำความผิด ก็มีการปรับให้ตรวจเก็บได้ในวัตถุพยานที่ยากต่อการปฏิบัติจริง เช่น บนเอ็นตกลปลา ต่างหู สร้อยคอ เป็นต้น

(4) แนวทางการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ หรือช่วงยุคของการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ก็ส่งผลกระทบต่อความสอดคล้องของเนื้อหา เช่น ปัจจุบันประเทศไทยไม่ได้ใช้สารลูมินอล (Luminol) ในการตรวจหาคราบโลหิตแล้ว แต่จะใช้สารที่ชื่อบลูสตาร์ (Bluestar) แทน หรือการตรวจพิสูจน์การยิงปืนในประเทศไทยจะตรวจจากมือของผู้ต้องสงสัย ขณะที่ยอดนักสืบจิ๋ว โคนันมักอ้างถึงการตรวจจากเสื้อผ้า

(5) ความอิสระในการประพันธ์เพื่อความบันเทิง เป็นปัจจัยที่ทำให้หลักการบางหัวข้อมีความเกินจริงในการปฏิบัติ เช่น หลักการความว่า การถูกแทงเข้าที่กระดูกต้นคอ บริเวณท้ายทอย ด้วยของมีคม ปลายแหลมลักษณะคล้ายที่แช่น้ำแข็ง หากแทงถูกจุด จะทำให้ระบบประสาทที่ควบคุมการหายใจจะถูกทำลาย และเสียชีวิตเพราะไม่สามารถหายใจได้ อันมีความสอดคล้องกับทฤษฎี โดยต้องแทงผ่านส่วนที่เป็นช่องระหว่างเยื่อหุ้มสมองกับตัวสมอง (Cisterna Magna) เพื่อให้ทะลุไปโดนก้านสมองซึ่งเป็นส่วนที่ควบคุมการหายใจ หากเกิดความเสียหาย ก็จะทำให้ตายได้ในทันที แต่การแทงให้ถูกบริเวณดังกล่าวนั้นทำได้ยาก แม้แต่แพทย์เองก็ต้องมีความชำนาญมาก ซึ่งเป็นแนวคิดที่ต่อให้นำไปปฏิบัติก็ไม่สามารถทำได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังมีกรณีของการตรวจหาลายนิ้วมือแฝงบนเส้นเอ็นที่ม้วนอยู่ โดยผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความเห็นว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝงจากวัตถุพยานดังกล่าว

โดยสรุปแล้ว ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน เป็นการตูนญี่ปุ่นแนวสืบสวนสอบสวนที่สอดแทรกหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์เอาไว้มากมาย ซึ่งมีทั้งหลักการที่สอดคล้องกับหลักทฤษฎีและไม่สอดคล้อง รวมถึงหลักการที่สอดคล้องบางส่วน ผู้อ่านจึงควรใช้วิจารณญาณในการอ่านและการรับข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

1) คุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลหลัก หรือประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก ควรเพิ่มเติมปัจจัยเกี่ยวกับประวัติการอ่านหรือการรับชมการ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน หรือสื่อแนวสืบสวนสอบสวนประเภทอื่นด้วย เพื่อที่จะได้ผลการศึกษาที่มีมิติยิ่งขึ้น

2) ในการศึกษาความสัมพันธ์ของหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์กับวรรณกรรมหรือสื่อประเภทอื่น ควรใช้ขอบเขตเนื้อหาที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาครั้งนี้ หรือใช้หลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกัน เพื่อที่จะสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของวรรณกรรมหรือสื่อประเภทอื่น กับการ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนันได้

3) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก อาจเพิ่มจำนวนของผู้ให้ข้อมูลหลัก รวมถึงเพิ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีความรู้เฉพาะทางในหัวข้อย่อย เช่น ผู้ให้ข้อมูลหลักการที่มีความเชี่ยวชาญด้านพิษวิทยา ด้านการตรวจดีเอ็นเอ เป็นต้น เพื่อให้การศึกษาได้ข้อมูลที่ละเอียดมากยิ่งขึ้น

4) เนื่องจากการ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย และมีผู้ที่เข้าถึงเนื้อหาเป็นจำนวนมาก จึงควรมีการศึกษาถึงการรับรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์ของผู้ที่เข้าถึงสื่อว่าได้รับข้อมูลอย่างไร และส่งผลกระทบต่อสังคมหรือไม่ ตามทฤษฎีผลกระทบของซีรีส์ซีเอสไอ โดยอาจใช้แนวทางการศึกษาตามงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- Anime-Planet. (2023). *Detective Conan*. Retrieved April 15, 2023. from <https://www.anime-planet.com/anime/detective-conan>.
- Aoyama, G. (1996). *Detective Conan Volume 10*. 1st Edition. Bangkok: Vibulkij. (In Thai).
- Armstrong, K. (2018). *The most common forensic science misconceptions*. Retrieved August 24, 2022. from <https://www.camdenadvertiser.com.au/story/3069684/the-most-common-forensic-science-misconceptions>.
- Baranowski, M., Burkhardt, A., Czernik, E. & Hecht, H. (2018). The CSI-education effect: Do potential criminals benefit from forensic TV series?. *International Journal of Law, Crime and Justice*, 52, 86–97.
- Baskin, D. R., & Sommers, I. B. (2010). Crime-show-viewing habits and public attitudes toward forensic evidence: The “CSI effect” revisited. *Justice System Journal*, 31, 97–113.
- Chamasuwanwong, A. (2003). *Forensic Science 1-3 for Investigation*. 3th Edition. Bangkok: T.C.G.Printing. (In Thai).
- Chaosincharoen, P. (2015). A Study of Language, Writing Techniques and the Contents of the Detective Conan, Japanese Comic Book Series, Thai Version. *Humanities Journal (Graduate School), Ramkhamhaeng University*, 4(1), 102–110. (In Thai).
- Detective Conan World. (2023). *Detective Conan*. Retrieved April 15, 2023. from <https://www.detectiveconanworld.com/wiki>.
- Huey, L. (2010). I’ve seen this on CSI: Criminal investigators’ perceptions about the management of public expectations in the field. *Crime, Media, Culture*, 6, 49–68.

- Hughes, A. (2020). *Assessment of PECA reagent on the development of fingerprints on fabrics*. Master of Forensic Science theses, Murdoch University, Murdoch.
- Lidman, M. (2012). *Prosecution grills Daniel Maoz in murder trial*. *The Jerusalem Post*. Retrieved April 9, 2023. from <http://www.jpost.com/NationalNews/Article.aspx?id=270201>.
- Longtunman. (2018). *What is the income of Detective Conan*. Retrieved April 9, 2023. from <https://www.longtunman.com/10498>. (In Thai).
- Mangazanken. (2023). *All-time circulation ranking*. Retrieved April 9, 2023. from <http://www.mangazanken.com/ranking/books-circulation.html>. (In Japanese).
- Park, D. (2010). *Scary teenagers, after assaulting a friend for 3 days, abandoning the body and leaving traces of liver infection*. Retrieved August 15, 2020. from <http://www.todaykorea.co.kr/news/articleView.html?idxno=114057>. (In Korean).
- Saenkaew, K. (2019). The Study on Knowledge and Understanding of Crime Scene Investigation of Police Enquiry Officers in Nakhon Pathom Province. *Journal of Research and Development Buriram Rajabhat University*, 14(2), 121-136. (In Thai).
- Soontherotoke, S. (2001). Forensic Science in the Detective Novels Ka-hon-ma-ho-ra-tuek and the Da Vinci Code. *Manutsayasart Wichakan*, 28(2), 161-189. (In Thai).
- Sungkatip, P. (2014). *Conan : The Murderer, Reasons and Finding Out The Truth*. Retrieved April 11, 2023. from <http://isas.arts.su.ac.th/?p=1465>. (In Thai).
- Symon, V., Heydon, S., Medlicott, N., Kieser, J. & Fleming, J. (2015). Before CSI: Making the Case for a Novel Portrayal of Forensic Science. *The International Journal of Science in Society*, 6(3-4), 7-15.
- Vicary, A. & Zaikman, Y. (2017). The CSI Effect: An Investigation into the Relationship between Watching Crime Shows and Forensic Knowledge. *North American Journal of Psychology*, 19(1), 51-64.
- Wise, J. (2010). Providing the CSI treatment: Criminal justice practitioners and the CSI effect. *Current Issues in Criminal Justice*, 21, 383-400.
- Woharndee, P. (2019). *A study of a relationship between injuries and pathological findings of the necks and hanging positions, ligature materials and other features*. Research Report, Central Institute of Forensic Science. (In Thai).

ประวัติผู้เขียน

คำนำหน้า ชื่อ-สกุล	พันตำรวจตรี วรันธร พรตองก่อ *
ตำแหน่ง/สถานะ	นักศึกษาปริญญาโท
ที่อยู่หน่วยงาน/สังกัด	คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ตำบลสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	detectivebank@gmail.com

คำนำหน้า ชื่อ-สกุล	รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก วรวัช วิชชุวาณิชย์
ตำแหน่ง/สถานะ	คณบดี/อาจารย์ (สัญญาบัตร 5)
ที่อยู่หน่วยงาน/สังกัด	คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ตำบลสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	woratouch_w@yahoo.com

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding Author)